

Інформація про діяльність підприємства – аналіз фінансово господарської діяльності та ризиків по ДП «Кривбасшахтозакриття», за 2022 рік

І. Загальні відомості

Державне підприємство «Кривбасшахтозакриття» (далі ДП «КШЗ») створене відповідно до Наказу Міністерства промислової політики України від 25.06.2004р. №315 з метою удосконалення організації виконання проектів реструктуризації підприємств з підземного видобутку залізної руди Криворізького басейну.

Основними показниками діяльності є виконання послуг по транзиту, прийому та акумуляції шахтної води і промислових стоків підприємств Кривбасу в ставок-накопичувач б. Свистунова та щорічного скиду в ріку Інгулець, відповідно затвердженого регламенту. Виробничі потужності підприємства дають можливість прийняти щорічно в ставок-накопичувач близько 13 млн. м³ шахтної води та перекачати через хвостосховище ДП «КШЗ» до 8 млн.м³.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.1998 № 258 забезпечує виконання робіт відповідно до затверджених проектів «Ліквідація ш. «Гігант», затверджений наказом Мінпромполітики України від 08.06.2001 № 238; «Обґрунтування ліквідації ш. «Саксагань», затверджений наказами Мінпромполітики України від 22.03.2001 № 113 та від 31.08.2010 № 422; «Ліквідація ш. «Першотравнева», затверджений наказом Мінпромполітики України від 26.11.2001 № 192. Згідно даних проектів на ДП «КШЗ» покладено функції з виконання наступних робіт: виконання заходів з ліквідації об'єктів; здійснення після ліквідаційного моніторингу; усунення негативних екологічних наслідків діяльності гірничорудних підприємств та пов'язаних з цим капітального будівництва; вирішення соціальних проблем, які виникають в процесі реструктуризації; відселення мешканців з екологічно небезпечних територій. Відповідно до ст. 90 п. 7 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI (зі змінами) фінансування проектних робіт здійснюється виключно за рахунок коштів обласного бюджету, за програмою природоохоронних заходів місцевого значення, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств з підземного видобутку залізної руди.

Організаційна структура підприємства налічує в своєму складі 2 дільниці, які є єдиним промисловим комплексом. Одна з них є основною – дільниця гідротехнічних споруд та автотранспортна дільниця.

Дільниця гідротехнічних споруд налічує дві плаваючі насосні станції на ставку-накопичувачі б. Свистунова та дві стаціонарні насосні станції: фекальна та насосна на хвостосховищі.

До числа допоміжних відноситься автотранспортна дільниця.

Середньооблікова кількість штатних працівників 91 особа.

З метою виконання діючих нормативних актів щодо скорочення витрат, протягом 2022 року на ДП «КШЗ» вжиті зазначені заходи.

Фінансовий план на 2022 рік ДП «КШЗ» затверджений Мінекономіки України 18.10.2021 року.

Інвестиційний план на 2022 рік ДП «КШЗ» затверджений Мінекономіки України 18.10.2021 року.

На виконання Закону України від 21.09.2006 №185-V «Про управління об'єктами державної власності» (із змінами), ДП «КШЗ» листом від 24.05.2021 року вих. №270 було подано до Мінекономіки України проект стратегічного плану на 2022 – 2026 роки (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу №5000024577846 від 24.05.2021, з датою доставки до Мінекономіки України 28.05.2021 року). З моменту отримання, стратегічного плану ДП «КШЗ» на 2022 – 2026 роки, Мінекономіки України (з 28.05.2021 року) по теперішній час, будь яких зауважень, або запитів щодо складання/подання зазначеного плану з боку Мінекономіки України на ДП «КШЗ» не надходило.

Колективний договір ДП «КШЗ» між адміністрацією та трудовим колективом, прийнято на загальних зборах трудового колективу 17 вересня 2021 року зареєстровано і оприлюднено на офіційному веб-сайті виконкому Центрально-Міській районної у місті раді 29 вересня 2021 року, реєстраційний №106.

II. Аналіз фінансово господарської діяльності

ДП «КШЗ» здійснило аналіз показників фінансово – господарської діяльності підприємства за 2022 рік з плановими показниками та фактичними показниками відповідного періоду минулого року.

В наведених нижче таблицях зазначені дані порівняльного аналізу фактичних показників за 2022 рік з плановими показниками та фактичними показниками відповідного періоду минулого року:

Аналіз фактичних показників з плановими показниками за 2022 рік

тис. грн.

Код рядка фінплану/ звіту про виконання фінплану	Найменування показника	План	Факт	Відхилення		Пояснення та обґрунтування відхилень
				+/-	%	
I. Формування фінансових результатів						
Доходи і витрати						
1000	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	36072	55228	19156	153	З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, також, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р збільшено термін скиду шахтних вод на 15 днів - до 15 березня 2022 року, за планом термін скиду шахтних вод до 01 березня 2022 року, в результаті чого відбулось збільшення обсягів послуг зі скиду, акумуляції та транзиту, з урахуванням зросту цін виконаних послуг.
1010	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	26630	35725	9095	134	З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, також, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р збільшено термін скиду шахтних вод на 15 днів - до 15 березня 2022 року, за планом термін скиду шахтних вод до 01 березня 2022 року, в результаті чого відбулось збільшення собівартості реалізованих робіт, послуг Замовникам.
1020	Валовий прибуток (збиток)	9442	19503	10061	207	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, відбулось збільшення валового прибутку від запланованого.
1030	Адміністративні витрати	8002	7948	-54	99	Зменшення відбулось внаслідок виконання заходів спрямованих на мінімізацію витрат АУП.
1070	Інші операційні доходи	47993	6935	-41058	14	Відхилення виникли внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету за окремими видами витрат за бюджетною програмою, збільшення доходу послуг із споживання субабонентами по транзиту та нарахування доходу від оренди нерухомого майна з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634.
1080	Інші операційні витрати	46893	15774	-31119	34	Відхилення сталися за рахунок збільшення витрат із споживання послуг субабонентами по транзиту, збільшення витрат зі страхових випадків з тимчасової непрацездатності, зменшення витрат з відшкодування до бюджету оренди нерухомого майна, та внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу» відбулось зменшення витрат за робочими проектами ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1100	Фінансовий результат від операційної діяльності	2540	2716	176	107	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено позитивний фінансовий результат від операційної діяльності проти плану.
1150	Інші доходи	596	268	-328	45	Відхилення сталися за рахунок зменшення відшкодованих витрат з нарахування амортизації ОЗ залучених до виконання робочих проектів ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1160	Інші витрати	596	268	-328	45	Відхилення сталися за рахунок зменшення витрат з нарахування амортизації ОЗ залучених до виконання робочих проектів ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1170	Фінансовий	2540	2716	176	107	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства,

	результат до оподаткування					сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено позитивний фінансовий результат до оподаткування проти плану.
1180	Витрати з податку на прибуток	457	489	32	107	Внаслідок збільшення позитивного фінансового результату до оподаткування виникли відхилення витрат з податку на прибуток.
1200	Чистий фінансовий результат	2083	2227	144	107	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено прибуток проти планових показників.
1201	Прибуток	2083	2227	144	107	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено прибуток проти планових показників.
1310	ЕВІТДА	3922	4597	675	117	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено обсяг показника ЕВІТДА.
Елементи операційних витрат						
1400	Матеріальні витрати	51736	26171	-25565	51	Відхилення сталися за рахунок виконання заходів з мінімізації витрат, та внаслідок відсутності фінансування за бюджетною програмою зменшені витрати за робочими проектами ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1410	Витрати на оплату праці	16673	17730	1057	106	Відхилення фактичних витрат з оплати праці відбулось за рахунок подовження скиду і роботою робітників у посиленому режимі до закінчення скиду в умовах воєнного стану на віддаленій території на межі з обстріляними районами. Незапланованій роботі аварійно-відновлювальних бригад у нічний час.
1420	Відрахування на соціальні заходи	3450	3729	279	108	Витрати з відрахування на соціальні заходи розраховано на фактичні витрати з оплати праці звітного періоду, з урахуванням ЄСВ на дохід працівників-інвалідів у розмірі 8,41%.
1430	Амортизація	1382	1881	499	136	Відхилення сталися за рахунок введення в дію ОЗ та НМА, нарахування амортизації основних засобів згідно ІПКУ від 02.12.2010 № 2755-VI.
1440	Інші операційні витрати	8284	9936	1652	120	В зв'язку з відсутністю фінансування з обласного бюджету за робочими проектами ліквідації з податку на землю, протягом звітного періоду частка податку на землю за робочим проектом шахти Гігант врахована в собівартості послуг по транзиту шахтних вод та промстоків через хвостосховище, відповідно відшкодована Замовниками послуг, як наслідок відбулось збільшення витрат з земельного податку.
1450	Усього операційні витрати:	81525	59447	-22078	73	Відхилення сталися внаслідок виконання розпорядження КМУ від 16 вересня 2022 року №853-р та від 28 грудня 2021 року №1736-р, в результаті чого відбулось збільшення собівартості реалізованих робіт, послуг; нарахування відшкодування до бюджету оренди протягом звітного періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; збільшення витрат з податку на землю; зменшення витрат за робочими проектами ліквідації внаслідок відсутності фінансування за бюджетною програмою; виконанням заходів з мінімізації витрат.
II. Розрахунки з бюджетом						
1200	Чистий фінансовий результат	2083	2227	144	107	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду збільшено прибуток проти планових показників.
2000/2009	Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на початок звітного періоду	0	7	7	0	Відхилення відбулось виключно внаслідок відсутності витрат в попередньому звітному періоді, використання яких передбачається за рахунок прибутку.
2010	Нараховані до сплати відрахування частини чистого прибутку, усього, у т.ч.	1666	1781	115	107	На виконання Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 №138 (із змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2020 року №349 - 80 % чистого прибутку перераховується до Державного бюджету України), враховуючи що за результатом діяльності протягом 2022 року отримано чистий фінансовий результат – прибуток в сумі 2227 тис. грн., планові показники 2083 тис. грн., відповідно відбулось відхилення планових та фактичних показників з нарахування до сплати відрахування частини чистого прибутку: план 1666 тис. грн., факт 1781 тис. грн., відхилення 115 тис. грн.
2011	державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету	1666	1781	115	107	
2030	Розвиток виробництва	259	373	114	144	Відхилення за даною статтею в сумі 114 тис. грн. виникли за рахунок фактично отриманого прибутку у 2022 році та відповідного його спрямування за фактичними статтями напрямку.
2050	Інші фонди (винагороди, премії, інші виплати за колективним договором)	158	64	-94	41	Відхилення за даною статтею виникли виключно внаслідок відсутності витрат у звітному періоді на винагороди, премії, поховання, тощо.
2070	Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на кінець звітного періоду	0	16	16	0	Відхилення відбулось за рахунок отриманого чистого прибутку, за результатом діяльності протягом 2022 року, та відсутності витрат в звітному періоді, використання яких передбачається за рахунок прибутку згідно «Порядку розподілу та використання прибутку державними підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку і здійснюють господарську діяльність на основі права господарського відання» затвердженого наказом Мінекономрозвитку України від 11.12.2013 №1465.
2110	Сплата податків та зборів до Державного бюджету України (податкові платежі) усього, у т.ч.	9325	14727	5402	158	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ІПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.

2111	Податок на прибуток підприємств	681	681	0	100	Фактичний обсяг зі сплати податку на прибуток дорівнює лановим показникам.
2112	Податок на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками звітного періоду	6100	11307	5207	185	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованого податкового кредиту та зобов'язань в СЕА ПДВ згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, з урахуванням поповнення СЕА ПДВ протягом звітного періоду.
2115	Відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями	1596	1725	129	108	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2118	податок на доходи фізичних осіб	710	758	48	107	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2119	інші податки та збори (військовий збір)	238	256	18	108	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2120	Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі)	2704	5681	2977	210	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявною фінансовою можливістю підприємства на збільшення сплати податку на землю за податковим розрахунком (нарахування податку на землю за робочими проектами ліквідації).
2121	Податок на доходи фізичних осіб	2130	2273	143	107	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2122	Земельний податок	574	3408	2834	594	Враховуючи наявну фінансову можливість, протягом звітного року збільшено сплату податку на землю за податковим розрахунком (нарахування податку на землю за робочими проектами ліквідації).
2130	Інші податки, збори та платежі на користь держави, усього, у т.ч.:	3240	3537	297	109	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2133	єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	3240	3537	297	109	
2200	Усього виплат на користь держави	15269	23945	8676	157	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявною фінансовою можливістю підприємства на сплату авансових платежів та погашення податкового боргу.
III. Капітальні інвестиції						
4000	Капітальні інвестиції, усього, у т.ч.	830	1681	851	203	Враховуючи те, що знос ОЗ підприємства становить понад 80%, з метою запобігання аварійної ситуації, протягом 2022 року виникла нагальна потреба у придбанні і капітальному ремонті засобів виробничого призначення, та внаслідок збільшення фактичних витрат з будівництва в частині витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва збільшені фактичні витрати на капітальне будівництво.
4010	Капітальне будівництво	20	35	15	175	Відхилення виникли внаслідок збільшення витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва.
4020	Придбання (виготовлення) основних засобів	157	192	35	122	З метою запобігання аварійної ситуації, враховуючи те, що знос ОЗ підприємства становить понад 80%, виникла нагальна потреба у придбанні ОЗ виробничого призначення.
4030	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	203	291	88	143	З метою поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, згідно Закону про охорону праці, введеного в дію Постановою Верховної Ради України від 14.10.92 № 2695-ХІІ, визначені в колективному договорі ДП «КШЗ», та на виконання п. 1, 2, 5 Переліку заходів та засобів з охорони праці затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 № 994, протягом звітного періоду виникла нагальна потреба у придбанні інших необоротних матеріальних активів (Малоцінні необоротні матеріальні активи).
4040	Придбання (створення) нематеріальних активів	0	0	0	0	Протягом звітного періоду відсутні планові та фактичні показники з придбання (створення) матеріальних активів.
4060	Капітальний ремонт	450	1163	713	258	З метою підтримання засобів у належному стані, запобігання аварійної ситуації, виконано комплекс робіт щодо відновлення справності та роботоздатності виробів з відновленням ресурсів виробів та їх складових частин, відповідно відбулось відхилення проти планових показників.

**Аналіз
фактичних показників за 2022 рік
з фактичними показниками відповідного періоду минулого року**

тис. грн.

Код рядка звіту про виконання фінплану	Найменування показника	Факт за 2021	Факт за 2022	Відхилення		Пояснення та обґрунтування відхилень
				+/-	%	
I. Формування фінансових результатів						
Доходи і витрати (деталізація)						
1000	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	38355	55228	16873	144	З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, також, на виконання розпорядження Кабінету

						Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р збільшено термін скиду шахтних вод на 15 днів - до 15 березня 2022 року, за планом термін скиду шахтних вод до 01 березня 2022 року, в результаті чого відбулось збільшення обсягів послуг зі скиду, акумуляції та транзиту, з урахуванням перегляду цінової політики на 2022 рік шляхом погодження планових калькуляцій Замовниками.
1010	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	23784	35725	11941	150	З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, також, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р збільшено термін скиду шахтних вод на 15 днів - до 15 березня 2022 року, за планом термін скиду шахтних вод до 01 березня 2022 року, в результаті чого відбулось збільшення собівартості реалізованих робіт, послуг Замовникам; зросту цін виконаних спеціалізованих послуг (гірничорядувальне обслуговування, проведення регламентних робіт на ставку накопичувачу б. Свистунова, електроенергія, тощо) Підрядниками; підвищення рівня оплати праці згідно чинного законодавства.
1020	Валовий прибуток (збиток)	14571	19503	4932	134	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, протягом 2022 року відбулось збільшення валового прибутку проти факту 2021 року.
1030	Адміністративні витрати	7296	7948	652	109	Збільшення витрат відбулось внаслідок підвищення рівня оплати праці у 2022 році, зросту цін виконаних спеціалізованих послуг, з урахуванням заходів спрямованих на мінімізацію витрат.
1070	Інші операційні доходи	4943	6935	1992	140	Відхилення виникли за рахунок перегляду цінової політики на 2022 рік із споживання послуг субабонентами по транзиту, з урахуванням фактичних обсягів споживання субабонентами по транзиту, та нарахування доходу від оренди нерухомого майна з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634.
1080	Інші операційні витрати	9748	15774	6026	162	Відхилення сталися за рахунок збільшення фактичних витрат зі страхових випадків з тимчасової непрацездатності, зі споживання послуг субабонентами по транзиту, та з відшкодування до бюджету оренди нерухомого майна виключно за рахунок нарахування оренди протягом звітного періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634, також внаслідок прийнятого Рішення Криворізької міської ради «Про встановлення ставок плати за землю та пільг щодо земельного податку на території м. Кривого Рогу на 2022 рік» збільшені витрати з податку на землю.
1100	Фінансовий результат від операційної діяльності	2470	2716	246	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено позитивний фінансовий результат від операційної діяльності проти факту 2021 року.
1150	Інші доходи	533	268	-265	50	Відхилення відбулись внаслідок зменшення відшкодованих витрат з нарахування амортизації ОЗ залучених до виконання робочих проектів ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1160	Інші витрати	533	268	-265	50	Відхилення відбулись внаслідок зменшення витрат з нарахування амортизації ОЗ залучених до виконання робочих проектів ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева».
1170	Фінансовий результат до оподаткування	2470	2716	246	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено позитивний фінансовий результат до оподаткування проти факту 2021 року.
1180	Витрати з податку на прибуток	445	489	44	110	Внаслідок збільшення позитивного фінансового результату до оподаткування 2022 року виникли відхилення витрат з податку на прибуток проти факту 2021 року.
1200	Чистий фінансовий результат	2025	2227	202	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено прибуток проти факту 2021 року.
1201	Прибуток	2025	2227	202	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено прибуток проти факту 2021 року.
1310	ЕВІТДА	3601	4597	996	128	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено обсяг показника ЕВІТДА проти факту 2021 року.
Елементи операційних витрат						
1400	Матеріальні витрати	13642	26171	12529	192	З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, також, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р збільшено термін скиду шахтних вод на 15 днів - до 15 березня 2022 року, за планом термін скиду шахтних вод до 01 березня 2022 року, в результаті чого відбулось збільшення матеріальних витрат; зросту цін виконаних спеціалізованих послуг (гірничорядувальне обслуговування, проведення регламентних робіт на ставку накопичувачу б.

						Свистунова, електроенергія, тощо) Підприємствами; підвищення рівня оплати праці згідно чинного законодавства.
1410	Витрати на оплату праці	14930	17730	2800	119	Відхилення фактичних витрат з оплати праці відбулось за рахунок подовження скиду і роботою робітників у посиленому режимі до закінчення скиду в умовах воєнного стану на віддаленій території на межі з обстріляними районами, незапланованій роботі аварійно-відновлювальних бригад у нічний час, та за рахунок підвищення стандартів заробітної плати на підприємстві, у зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму працездатної особи в цілому по Україні.
1420	Відрахування на соціальні заходи	3123	3729	606	119	Відповідно викладеного збільшені фактичні витрати на оплату праці звітного періоду проти факту аналогічного періоду минулого року, з урахуванням ЄСВ на дохід працівників-інвалідів у розмірі 8,41%.
1430	Амортизація	1131	1881	750	166	Відхилення сталися за рахунок руху ОЗ та НМА, нарахування амортизації основних засобів згідно ПКУ від 02.12.2010 № 2755-VI.
1440	Інші операційні витрати	8002	9936	1934	124	В зв'язку з відсутністю фінансування з обласного бюджету за робочими проектами ліквідації з податку на землю, протягом звітного періоду частка податку на землю за робочим проектом шахти Гігант врахована в собівартості послуг по транзиту шахтних вод та промстоків через хвостосховище, відповідно відшкодована Замовниками послуг, як наслідок відбулось збільшення витрат з земельного податку, також відхилення відбулись внаслідок зросту цін спеціалізованих послуг.
1450	Усього операційні витрати:	40828	59447	18619	146	Відхилення сталися внаслідок виконання розпорядження КМУ від 16 вересня 2022 року №853-р та від 28 грудня 2021 року №1736-р, в результаті чого відбулось збільшення собівартості реалізованих робіт, послуг; нарахування відшкодування до бюджету оренди протягом звітного періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; збільшення витрат з податку на землю; зросту цін спеціалізованих послуг; виконанням заходів з мінімізації витрат.
II. Розрахунки з бюджетом						
1200	Чистий фінансовий результат	2025	2227	202	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено прибуток проти факту 2021 року.
2000/2009	Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на початок звітного періоду	37	7	-30	19	Відхилення відбулось виключно внаслідок відсутності витрат в попередньому звітному періоді, використання яких передбачається за рахунок прибутку.
2010	Нараховані до сплати відрахування частини чистого прибутку, усього, у т.ч.	1620	1781	161	110	На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2022 року збільшено прибуток проти факту 2021 року, відповідно збільшено нараховані до сплати відрахування частини чистого прибутку.
2011	державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету	1620	1781	161	110	
2030	Розвиток виробництва	380	373	-7	98	Відхилення за даною статтею виникли за рахунок фактично отриманого прибутку у 2022 році та відповідного його спрямування за фактичними статтями напрямку з урахуванням залишку нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду.
2050	Інші фонди (винагороди, премії, інші виплати за колективним договором)	55	64	9	116	Протягом 2022 року спрямовано кошти на соціальні потреби, переважно на витрати, які сприяють соціальному розвитку колективу підприємства – проведення оздоровчих, культурно-масових заходів, інше. Згідно ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999 р. №1045-XIV, Колективного договору ДП «КШЗ» між адміністрацією та трудовим колективом, адміністрація зобов'язується відраховувати профспілковому комітету ДП «КШЗ» кошти на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу. Протягом 2022 року загальна сума за розрахунком відрахування профспілковому комітету ДП «КШЗ» коштів на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу згідно Колективного договору становить 54 тис. грн. Також, у поточному році підприємством надано одноразову допомогу працівникам підприємства на покриття витрат пов'язаних з похованням, не пов'язаного із нещасним випадком, загальна сума становить 10 тис. грн. Протягом звітного періоду на ДП «КШЗ» відсутні випадки настання нещасного випадку (травми), що спричинив(ла) середні або тяжкі тілесні ушкодження працівнику або його смерть, що сталися з вини підприємства у процесі виконання працівником трудових обов'язків. Враховуючи викладене, відхилення відбулись виключно внаслідок підвищення стандартів заробітної плати на підприємстві, у зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму працездатної особи в цілому по Україні.
2070	Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на кінець звітного періоду	7	16	9	229	Відхилення відбулось виключно внаслідок відсутності витрат в звітному періоді, використання яких передбачається за рахунок прибутку.
2110	Сплата податків та зборів до Державного бюджету України (податкові платежі) усього, у т.ч.	8812	14727	5915	167	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2111	Податок на прибуток підприємств	617	681	64	110	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків та сплати авансових платежів згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI.
2112	Податок на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками	5702	11307	5605	198	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованого податкового кредиту та зобов'язань в СЕА ПДВ згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, з урахуванням поповнення СЕА ПДВ протягом звітного періоду.

	звітного періоду					
2115	Відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями	1510	1725	215	114	Відхилення виникли внаслідок фактично задекларованих згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2022 року.
2118	податок на доходи фізичних осіб	739	758	19	103	Відхилення відбулись за рахунок підвищення оплати праці згідно чинного законодавства.
2119	інші податки та збори (військовий збір)	244	256	12	105	Відхилення відбулись за рахунок підвищення оплати праці згідно чинного законодавства.
2120	Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі)	3350	5681	2331	170	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на збільшення сплати податку на землю за податковим розрахунком (нарахування податку на землю за робочими проектами ліквідації).
2121	Податок на доходи фізичних осіб	2216	2273	57	103	Відхилення відбулись за рахунок підвищення оплати праці згідно чинного законодавства.
2122	Земельний податок	1134	3408	2274	300	Враховуючи наявну фінансову можливість, протягом звітного року збільшено сплату податку на землю за податковим розрахунком (нарахування податку на землю за робочими проектами ліквідації).
2130	Інші податки, збори та платежі на користь держави, усього, у т.ч.:	3351	3537	186	106	Відхилення відбулись за рахунок підвищення оплати праці згідно чинного законодавства.
2133	єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	3351	3537	186	106	
2200	Усього виплат на користь держави	15513	23945	8432	154	Відхилення сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів та погашення податкового боргу.
III. Капітальні інвестиції						
4000	Капітальні інвестиції, усього, у т.ч.	1209	1681	472	139	Враховуючи те, що знос ОЗ підприємства становить понад 80%, з метою запобігання аварійної ситуації, протягом 2022 року виникла нагальна потреба у придбанні і капітальному ремонті засобів виробничого призначення, та внаслідок збільшення фактичних витрат з будівництва в частині витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва збільшені фактичні витрати на капітальне будівництво.
4010	Капітальне будівництво	29	35	6	121	Відхилення виникли внаслідок збільшення витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва.
4020	Придбання (виготовлення) основних засобів	205	192	-13	94	З метою запобігання аварійної ситуації, враховуючи те, що знос ОЗ підприємства становить понад 80%, виникла нагальна потреба у придбанні ОЗ виробничого призначення протягом відповідного звітного періоду минулого року.
4030	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	267	291	24	109	З метою поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, згідно Закону про охорону праці, введеного в дію Постановою Верховної Ради України від 14.10.92 № 2695-XII, визначені в колективному договорі ДП «КШЗ», та на виконання п. 1, 2, 5 Переліку заходів та засобів з охорони праці затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 № 994, протягом звітного періоду виникла нагальна потреба у придбанні інших необоротних матеріальних активів (Малоцінні необоротні матеріальні активи).
4040	Придбання (створення) нематеріальних активів	297	0	-297	0	На виконання підпункту «в» підпункту 1 пункту 1 Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», уведеного в дію Указом Президента України від 23.03.2021 №111/2021, та на виконання пункту 4 розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 №1670 «Про запобігання виникненню аварійної ситуації на ставку-накопичувачу, розташованому на території Криворізького району Дніпропетровської області» - передбачено розробку плану управління шкідливими водами Кривбасу. Пунктом 3.1 Розділу 3 Плану управління шкідливими водами передбачено «Розробка технічної документації на земельну ділянку ставка-накопичувача б. Свистунова – термін виконання до 01.08.2021 року». Враховуючи викладене, ДП «КШЗ», як балансоутримувач ставка-накопичувача б. Свистунова, протягом 2021 року виконано роботи з розробки технічної документації із землеустрою на ставок-накопичувач б. Свистунова, та проведено державну реєстрацію (право користування земельною ділянкою). Вартість робіт становить 297 тис. грн. На 2022 рік відсутні плани та фактичні витрати на придбання (створення) нематеріальних активів по ДП «КШЗ».
4060	Капітальний ремонт	411	1163	752	283	З ціллю збереження існуючих засобів праці у стані, придатному для подальшого продуктивного використання, шляхом проведення ремонтно-профілактичних робіт, спрямованих на усунення дрібних неполадок та попередження прогресуючого фізичного спрацювання основних засобів ДП «КШЗ», запобігання аварійної ситуації, протягом 2022 року виконано комплекс робіт щодо відновлення справності та роботоздатності виробів з відновленням ресурсів виробів та їх складових частин, відповідно відбулось відхилення проти факту відповідного звітного періоду минулого року.

III. Ризики, що мали вплив на діяльність ДП «КШЗ»

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 №7 «Про затвердження Методики оцінювання фінансових ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки», за результатом аналізу фінансово – господарської діяльності ДП «КШЗ» у 2022 році з плановими показниками та фактичними

показниками відповідного періоду минулого року, встановлено 3-й ранг ризику **внаслідок впливу зовнішніх факторів, що мали негативний вплив на повноту отримання підприємством доходів та понесених витрат.**

**Ризики, що мали вплив на основну діяльність ДП «КШЗ»
з виконання послуг по транзиту, прийому та акумуляції шахтної води і промислових
стоків підприємств Кривбасу в ставок-накопичувач б. Свистунова та щорічного скиду в
ріку Інгулець, відповідно затвердженого Регламенту**

Основним видом господарської діяльності ДП «КШЗ» є виконання послуг з відведення, акумуляції та скиду шахтної води гірничорудних підприємств підземного Кривбасу. Відведення шахтної води в ставок-накопичувач балка Свистунова є безперервним виробничим циклом.

В Криворізькому залізорудному басейні одночасно експлуатується 18 родовищ, які розробляються відкритим та підземним способами. В басейні діє 8 шахт з підземного видобутку залізорудної сировини, які ведуть гірничі роботи в особливо небезпечних підземних умовах на глибинах 800 - 1500м та паралельно з підземними гірничодобувними підприємствами діє 5 великих гірничо-збагачувальних комбінатів, які ведуть видобуток та переробку руди у 10 кар'єрах на глибинах 250-450м.

В 90-х роках минулого століття, в період економічного спаду, в Кривбасі була зупинена виробнича діяльність 6 шахт. З метою недопущення затоплення виробничого простору діючих шахт та втрати доступу до запасів залізних руд, державою, було прийнято низку рішень про переведення 3 шахт в режим «сухої» консервації з підтримкою постійного режиму гідрозахисту (відкачки підземних вод з надр). Ще 3 шахти, які не мали гідравлічного зв'язку з іншими шахтами та відпрацювали запаси залізних руд, було закрито і ліквідовано. Відкачку підземних вод з них було припинено.

Діючі гірничорудні підприємства Кривбасу та ті що працюють в режимі гідрозахисту, щорічно, відкачують на поверхню до 40 млн.м³ підземних вод (шахтні, кар'єрні), серед яких 16-17 млн.м³ високомінералізовані шахтні води.

Максимальні можливості по використанню підземних вод у зворотних циклах гірничорудних підприємств Кривбасу граничать на рівні 28-30 млн.м³ на рік. Решта 11-12 млн. м³ надлишків зворотних вод щорічно акумулюється і тимчасово утримується в ставку-накопичувачу шахтних вод. Ємність ставка-накопичувача не дозволяє прийняти та з акумулювати весь обсяг надлишків зворотних вод, що призводить до переповнення цієї гідротехнічної споруди, порушує правила її експлуатації та безпеки, а також спричиняє аварійний стан споруди.

Саме через переповнення ставка-накопичувача шахтних вод виникає реальна загроза настання надзвичайної ситуації (аварії) на ставку-накопичувачу, насосних станціях і трубопроводах загальної системи перекачки шахтних вод, шахтних водовідливих. Інших вільних ємностей, придатних для тимчасової акумуляції шахтних вод, в Кривбасі не існує. За таких умов, в Кривбасі виникає ризик припинення відкачки підземних вод, і як наслідок зупинки роботи гірничорудних підприємств з підземного видобутку залізорудної сировини.

В разі зупинки відкачки підземних вод в Кривбасі створюються умови для виникнення низки некерованих техногенних катастроф пов'язаних з зупинкою та затопленням діючих шахт, відпрацьованого підземного простору (підземних порожнин від вилучення залізорудної сировини) з регіональним підняттям рівня високомінералізованих підземних вод, забрудненням верхніх водоносних горизонтів і поверхневих водоймищ, з масштабними зсувами порушених порід та земної поверхні. Виникнення такої надзвичайної ситуації призведе до порушення екологічної рівноваги на значній території та спричинить загрозу різним важливим сферам господарської діяльності та суспільного життя не лише у Кривбасі, а і за його межами.

З метою недопущення виникнення низки надзвичайних ситуацій і техногенних катастроф, як у Кривбасі, так і за його межами, пов'язаних з відкачкою, використанням та тимчасовою акумуляцією значної кількості підземних вод, виникає необхідність у щорічному впровадженні заходів зі скиду надлишків зворотних вод в р. Інгулець.

Щорічний дозований (регульований) скид надлишків зворотних вод, передбачений загальним проектом відводу, використання та скиду надлишків шахтних вод Кривбасу, здійснюється в чітко визначений міжвегетаційний період (листопад - лютий), з розбавленням зворотних вод до рекомендованих норм якості води у контрольних створах розташованих нижче місця скиду. Після скиду надлишків зворотних вод впроваджуються безпрецедентні заходи з ліквідації наслідків скиду, шляхом виконання промивки русла річки Інгулець. Такий вид діяльності за певних умов є потенційно небезпечним для довкілля, оскільки при періодичному скиданні високомінералізованих надлишків зворотних вод неможливо дотриматися діючих норм якості води для поверхневих вод. Але, попри все, він є виправданим заходом тому, що впроваджується виключно з метою недопущення виникнення більш серйозних та масштабних наслідків техногенного характеру.

Здійснення скиду надлишків зворотних вод гірничорудних підприємств Кривбасу, в першу чергу, спрямоване на недопущення виникнення низки надзвичайних ситуацій (аварій) і техногенних катастроф на потенційно небезпечних об'єктах та надає єдиної реальної можливості здійснювати експлуатацію цих об'єктів на безпечній межі, тобто у такому стані коли відсутній неприпустимий ризик пов'язаний із заповіданням непередбаченої шкоди для життя і здоров'я людини, матеріальних об'єктів, навколишнього середовища, у стані захищеності населення та об'єктів довкілля від небезпеки.

Умови скидання шахтних, кар'єрних та рудникових вод у водні об'єкти підприємствами, що відкачують їх з надр, або мають їх накопичувачі, встановлені статтями Водного кодексу України від 06.06.1995 № 213/95-ВР.

Скидання високомінералізованих шахтних вод у поверхневі водні об'єкти має здійснюватися згідно з індивідуальним регламентом відповідно до Водного кодексу України від 06.06.1995 № 213/95-ВР.

У разі, якщо скиди призводять до перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин у водних об'єктах, а їх відсутність призведе до аварії на гідротехнічних спорудах (ставку – накопичувачу високомінералізованих шахтних вод) або спричинить низку надзвичайних ситуацій регіонального масштабу через припинення відкачки шахтних вод з затопленням відпрацьованого простору, а також зумовить значних економічних збитків та соціальних наслідків у зв'язку з зупинкою гірничорудних підприємств з підземного видобутку залізорудної сировини, рішення про їх скид приймає Кабінет Міністрів України.

Саме кризовий (аварійний) характер скиду та специфічні умови його проведення (тимчасове перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин у водному об'єкті) сформувавши передумови для отримання у відповідності до Водного кодексу України від 06.06.1995 № 213/95-ВР опосередкованого дозволу Кабінету Міністрів України на здійснення такого скиду на підставі індивідуального регламенту.

Регламенти скиду надлишків зворотних вод гірничорудних підприємств Кривбасу на 2017-2018 р.р. розроблено Українським головним проектно-розвідувальним та науково-дослідним Інститутом з меліоративного та водогосподарського будівництва (ПАТ «Укрводпроект») та Державною установою «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України», на 2018-2019 р.р. і 2019-2020 р.р. розроблено Українським головним проектно-розвідувальним та науково-дослідним Інститутом з меліоративного та водогосподарського будівництва (ПАТ «Укрводпроект») та науково-дослідною установою Міністерства екології та природних ресурсів України «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (УкрНДІЕП) місто Харків, на 2020-2021 р.р. і 2021-2022 р.р. розроблено Українським головним проектно-розвідувальним та науково-дослідним Інститутом з меліоративного та водогосподарського будівництва (ПрАТ «Укрводпроект»).

З метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну Кабінетом Міністрів України були прийняті наступні розпорядження:

- від 17.01.2018 №23-р «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець», згідно з яким дозволено до 01.03.2018 скидання із ставка-накопичувача надлишків зворотних вод у р. Інгулець згідно з регламентом скиду надлишків зворотних гірничорудних підприємств Кривбасу у 2017-2018 роках;

- від 27.12.2018 №1096-р «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець», фактично оприлюднено 27 січня 2019 року, згідно з яким дозволено до 01.03.2019 скидання із ставка-накопичувача надлишків зворотних вод у р. Інгулець згідно з регламентом скиду надлишків зворотних гірничорудних підприємств Кривбасу у 2018-2019 роках;

- від 27.12.2019 №1410-р «Про запобігання виникненню аварійної ситуації на ставку - накопичувачу, розташованому на території Широківського району Дніпропетровської області», фактично оприлюднено 10 січня 2020 року, згідно з яким дозволено до 01.03.2020 скидання із ставка-накопичувача надлишків зворотних вод у р. Інгулець згідно з регламентом скиду надлишків зворотних гірничорудних підприємств Кривбасу у 2019-2020 роках;

- від 28.12.2020 №1670-р «Про запобігання виникненню аварійної ситуації на ставку - накопичувачу, розташованому на території Широківського району Дніпропетровської області», фактично оприлюднено 11 січня 2021 року, згідно з яким дозволено до 15.03.2021 скидання із ставка-накопичувача надлишків зворотних вод у р. Інгулець згідно з регламентом скиду надлишків зворотних гірничорудних підприємств Кривбасу у 2020-2021 роках;

- від 28.12.2021 №1736-р «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець», згідно з яким дозволено до 15.03.2022 скидання із ставка-накопичувача надлишків зворотних вод у р. Інгулець згідно з регламентом скиду надлишків зворотних гірничорудних підприємств Кривбасу у 2021-2022 роках.

На виконання Регламенту, щороку ДП «КШЗ» складаються накази «Про розподіл обов'язків та призначення відповідальних осіб для забезпечення скиду шахтних вод з ставка-накопичувача б. Свистунова в р. Інгулець» та повідомляються уповноважені органи за переліком, наведеним в у Регламенті (Мінекономіки України, ДП «Укррудпром», Державна екологічна інспекція у Дніпропетровській області, Криворізький міськвиконком, та інші).

Протягом періоду, що підлягав аналізу, надлишок шахтної води, що підлягає скиду за Регламентом становить: 2018 рік – план 5243 тис. грн. в кількості 10700 тис.м³, факт 2034 тис. грн. в кількості 4730 тис.м³; 2019 рік – план 7524 тис. грн. в кількості 15047 тис.м³, факт 2300 тис. грн. в кількості 4294 тис.м³; 2020 рік – план 9212 тис. грн. в кількості 15353 тис.м³, факт 2598 тис. грн. в кількості 4208 тис.м³; 2021 рік – план 7911 тис. грн. в кількості 12171 тис.м³, факт 4776 тис. грн. в кількості 6320 тис.м³; 2022 рік – план 7816 тис. грн. в кількості 10020 тис.м³, факт 8552 тис. грн. в кількості 7449 тис.м³.

Загальна розрахункова тривалість скиду зворотних вод відповідно до Регламентів на 2017-2018 р.р. та 2018-2019 р.р. складає 115 діб (з 1 листопада поточного року по 01 березня наступного року), 2019-2020 р.р. складає 116 діб (з 1 листопада поточного року по 01 березня наступного року), 2020-2021 р.р. складає 132 доби (по 15 березня з четвертої доби скиду), 2021-2022 р.р. складає 130 діб (по 15 березня з четвертої доби скиду).

Учасниками скиду надлишків зворотних вод у р. Інгулець є Замовники - ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПРАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», ПРАТ «СУХА БАЛКА» та АТ «Криворізький залізорудний комбінат». Державне підприємство «Кривбасшахтозакриття», як Виконавець, щорічно укладає договори на надання послуг.

Так, предметом договорів є: Замовник доручає, а Виконавець приймає на себе зобов'язання надати послуги по транзиту через хвостосховище ЦЗФ ш. «Гігант», прийому і тимчасовій акумуляції шахтної води Замовника в ставок-накопичувач балки Свистунова та проведенню її скиду шляхом відкачування в річку Інгулець.

Згідно чинного законодавства, скид шахтної води в річку Інгулець здійснюється відповідно Регламенту скиду надлишків зворотних вод гірничорудних підприємств Кривбасу

виключно при наявності Розпорядження Кабінету Міністрів України офіційно оприлюдненого.

Невиконання планового скиду шахтних вод, передбаченого Регламентами, відбулося виключно внаслідок несвоєчасного прийняття розпоряджень Кабінету Міністрів України, в результаті якого зменшена фактична тривалість скиду, який у 2018 році склав 44,2% від запланованого за затвердженим Регламентом, у 2019 році склав 28,5 % від запланованого за затвердженим Регламентом, у 2020 році склав 27,4 % від запланованого за затвердженим Регламентом, у 2021 році склав 51,9 % від запланованого за затвердженим Регламентом, у 2022 році склав 74,3 % від запланованого за затвердженим Регламентом, що призвело до втрати ДП «КШЗ» доходів від наданих послуг: 2018 рік – 3209 тис. грн.; 2019 рік – 5224 тис. грн.; 2020 рік – 6614 тис. грн.; 2021 рік – 3135 тис. грн.; 2022 рік 736 тис. грн.

Даний фактор ризику є незалежним від ДП «КШЗ», проте безпосередньо впливає на діяльність та щорічні фінансові результати підприємства.

**Ризики, що мали вплив на діяльність ДП «КШЗ»
із забезпечення виконання робіт відповідно до затверджених проектів «Ліквідація ш.
«Гігант» «Обґрунтування ліквідації ш. «Саксагань», «Ліквідація ш. «Першотравнева»**

У 1998 році Кабінетом Міністрів України з метою збереження власної (унікальної) рудної бази металургійної та хімічної промисловості, подолання негативних демографічних і соціально-економічних наслідків та запобігання незворотним процесам у навколишньому середовищі Кривбасу та зонах діяльності гірничо-хімічних підприємств Львівської області прийнято постанову від 02.03.1998 № 258 «Про спеціальний режим реструктуризації гірничо-рудних підприємств Кривбасу, гірничо-хімічних підприємств Яворівського і Роздольського «Сірка» та Стебницького «Полімінерал» Львівської області».

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.1998 № 258 Міністерству промислової політики України було доручено здійснення робіт з ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева», РУ ім. Кірова.

З метою подолання негативних соціально-економічних наслідків, запобігання незворотним процесам у навколишньому природному середовищі, збереження сировинної бази металургійного комплексу та прискорення структурної перебудови у Криворізькому басейні Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 23.11.1998 № 1847 «Про подальшу реструктуризацію підприємств з підземного видобутку залізної руди у Криворізькому басейні».

На виконання вищевказаних постанов відповідно до чинного законодавства розроблені та затверджені наступні робочі проекти:

1. Робочий проект «Ліквідація шахти «Гігант» розроблений в 1998 році інститутом ДП ДП «Кривбаспроект». Проект затверджений Наказом Державного комітету промполітики України від 08.06.2001 року №238 (зі змінами), кошторисною вартістю – 220,21 млн. гривень.

Робочим проектом передбачено ряд природоохоронних заходів, до складу яких входять екологічна реабілітація та рекультивація земель, відвалів та рекультивація хвостосховища ЦЗФ шахти «Гігант» з високою вартістю обслуговування та водовідвідної каналі. Так, як скид шахтних вод шахти «Гігант» та шахти № 1 ім. Артема проводиться в хвостосховище, для можливості осушення хвостосховища проектом передбачено будівництво ставків-відстійників з підводящими та відводящими трубопроводами;

2. Робочий проект «Обґрунтування ліквідації шахти «Саксагань» розроблений інститутом «Кривбаспроект» в 1997 році. Проект затверджений наказами Мінпромполітики України від 22.03.2001 року №113 та від 31.08.2010 № 422, загальною кошторисною вартістю – 135,8 млн. гривень.

Робочим проектом передбачено ліквідація шахти «Саксагань», як одиниці з видобутку залізної руди, ліквідація аварійних будівель та споруд, не задіяних в процесі водовідливу, відселення мешканців селища Карнаватка, садиби яких попали в зону зсуву земної поверхні

від проведення в минулому гірничодобувних робіт, знесення садиб та благоустрій територій, екологічна реабілітація та рекультивация земель та відвалів в зоні проведення ліквідаційних робіт;

3. Робочий проект «Ліквідація шахти «Першотравнева», розроблений інститутом ДП ДП «Кривбаспроект» та ДП «УкрНДПІпромтехнологія» в 1998 році. Проект затверджений наказом Мінпромполітики України від 06.11.2001 року №192, кошторисною вартістю – 85,4 млн. гривень.

Робочим проектом передбачена ліквідація як виробничої одиниці шахти «Першотравнева» з видобутку залізної руди та перехід шахти в спеціальний режим гідрозахисту діючих підприємств і селитебних територій від затоплення. Після реалізації значної частини основних фондів стороннім споживачам, проектом передбачена ліквідація аварійних будівель та споруд, дезактивація території після проведення ліквідаційних робіт, екологічна реабілітація та рекультивация земель.

На виконання наказів Мінпромполітики України від 25.06.2004 № 315 «Про створення Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття», від 28.01.2005 № 38 «Про ліквідацію ДП «Кривбасреструктуризація» та від 17.03.2006 № 104 «Про ліквідацію ДГУ «Кривбасгідрозахист» на підставі актів приймання-передачі передано на баланс ДП «КШЗ» основні засоби, залучені до виконання зазначених робочих проектів.

Разом з об'єктами основних засобів на підставі актів приймання-передачі на баланс ДП «КШЗ» передано земельний відвід загальною площею 420,592 га (шахта «Гігант» площею 45,66 га, балка Свистунова площею 300 га, шахта «Саксагань» площею 0,632 га та шахта «Першотравнева» площею 74,3 га) та об'єкти незавершеного будівництва.

З метою збереження державного майна від руйнування та розкрадання, подолання негативних соціально-економічних наслідків, запобігання незворотним процесам у навколишньому середовищі міста Кривого Рогу, як центрі гірничорудної промисловості, ДП «КШЗ» необхідно здійснювати постійні поточні витрати (заробітна платня, податок на землю (землі шахт, які підлягають ліквідації), відкачка поверхових стоків та дренажних вод хвостосховища) на його утримання за робочими проектами ліквідації.

Фінансування робіт за проектами, в період з 1998 по 2014 роки включно, здійснювалось виключно за рахунок коштів Державного бюджету України. Виконавцем проектних ліквідаційних робіт є ДП «КШЗ».

Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28 грудня 2014 року №79-VIII визначено, що з 01.01.2015 року до видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів, належать видатки (ст. 90 п.7) на виконання - програми природоохоронних заходів місцевого значення, заходи з проведення лабораторно-діагностичних, лікувально-профілактичних робіт бюджетними установами ветеринарної медицини, спів фінансування (50 відсотків) проектів ліквідації підприємств вугільної і торфодобувної промисловості та витрат на утримання водовідливних комплексів у безпечному режимі, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервації ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів.

Впродовж 2015-2022 років, з метою вирішення нагальної потреби щодо включення видатків до обласного бюджету на реструктуризацію підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу по ДП «КШЗ» за робочими проектами шахт Гігант, Саксагань та Першотравнева, ДП «КШЗ» неодноразово зверталось з відповідним обґрунтуванням до Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Дніпропетровської обласної ради, Мінекономрозвитку України, Мінекономіки України, Мінфін України, Криворізької міської ради, Дніпропетровської регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, Комітету Верховної Ради України IX скликання з питань екологічної політики та природокористування, проте, на теперішній час питання залишається невирішеним:

1. Звернення до Дніпропетровської обласної державної адміністрації:

Звернення до Дніпропетровської обласної державної адміністрації з питань фінансування, надання пільг з оплати земельного податку. З боку ОДА була отримана відповідь, в якій зазначено, що питання надання пільг не відноситься до компетенції обласних адміністрацій. Щодо питання фінансування зазначено, що для відновлення фінансування підприємства необхідно уточнення Робочих проектів, внесення змін до постанови КМУ від 29.02.2012 № 160 «Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реструктуризації та ліквідації підприємств гірничої хімії і здійснення невідкладних природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризації підприємств підземного видобутку залізної руди».

Також, 24.10.2019 відбулося виїзне засідання Комітету з питань екологічної політики та природокористування Верховної Ради України на якому розглядався екологічний стан Кривбасу: проблеми та шляхи їх вирішення. На виконання рішення Комітету від 05.11.2019 №11/2 «Про схвалення рекомендацій виїзного засідання Комітету на тему: «Екологічний стан Кривбасу: проблеми та шляхи їх вирішення» облдержадміністрація звернулась до Комітету з проханням актуалізувати питання прийняття на законодавчому рівні «Державної програми дослідження стану Криворізького залізорудного басейну для запобігання виникненню на його території надзвичайних ситуацій та катастроф техногенного характеру» та розглянути можливість виділення коштів з Державного бюджету України в 2020 році на проведення досліджень небезпечних техногенних та природних процесів, зумовлених діяльністю гірничо-металургійних підприємств Криворізького басейну.

Проте, відповідно до змін до Бюджетного кодексу України, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, відносяться до видатків, що здійснюються за рахунок обласних бюджетів, тому внесення змін до Постанови КМУ від 29.02.2012 № 160 жодним чином не впливатиме на здійснення фінансування з обласного бюджету.

Щодо необхідності уточнення робочих проектів (коригування кошторисної вартості із врахуванням фактичних обсягів виконання) Державне підприємство «Кривбасшахтозакриття» лише при вирішенні питання відновлення фінансування зможе включити до першочергових витрат вартість робіт з коригування кошторису із врахуванням фактичних обсягів виконання.

Поділяючи стурбованість проблемою, враховуючи неможливість вирішення даного питання лише у рамках обласного бюджету у зв'язку з обмеженістю фінансового ресурсу, Дніпропетровська ОДА вважає за необхідне розв'язання цієї проблеми на умовах співфінансування з бюджетів усіх рівнів.

На теперішній час, будь яка інформація з приводу відновлення фінансування або співфінансування на ДП «Кривбасшахтозакриття» відсутня.

Звернення від 27.01.2020 №49 ДП «КШЗ» до Дніпропетровської обласної державної адміністрації щодо фінансування робочих проектів.

З боку Дніпропетровської ОДА була отримана відповідь вих.№3-1509/0/261-20 від 27.02.2020 (вхд.№137 від 12.03.2020), в якій зазначено – На виконання доручення заступника голови облдержадміністрації від 11.02.2020 № 1279/0/1-20 стосовно листа від 27.01.2020 №49 про виділення фінансування Державному підприємству «Кривбасшахтозакриття», в межах компетенції, повідомляємо..... З огляду на вищевикладене та поділяючи стурбованість проблемою, враховуючи неможливість вирішення даного питання лише у рамках обласного бюджету у зв'язку з обмеженістю фінансового ресурсу, вважаємо за необхідне розв'язання цієї проблеми на умовах співфінансування з бюджетів усіх рівнів.

Звернення від 23.03.2020 №149 ДП «КШЗ» до Дніпропетровської обласної державної адміністрації стосовно результату попереднього звернення (від 27.01.2020 №49) та отриманої на нього відповіді Дніпропетровської ОДА вих.№3-1509/0/261-20 від 27.02.2020

(вхд.№137 від 12.03.2020) – Враховуючи неможливість вирішення даного питання лише у рамках обласного бюджету у зв'язку з обмеженням фінансового ресурсу, виключно з метою розв'язання цієї проблеми на умовах співфінансування з бюджету усіх рівнів, ДП «КШЗ» просить надати письмові роз'яснення (рекомендації) щодо подальших дій з боку підприємства (звернення, надання бюджетної пропозиції або надання інформації з обсягів фінансування за робочими проектами ліквідації) із зазначенням органу, установи або відповідальної особи, тощо, які мають вирішувати питання фінансування/співфінансування ДП «КШЗ» за робочими проектами ліквідації.

ДП «КШЗ» з боку Дніпропетровської ОДА відповіді не отримано.

Запит Управління екології виконкому Криворізької міської ради від 04.08.2020 вхд. №327 до ДП «КШЗ» щодо надання інформації стосовно прогнозних показників витрат на 2021 - 2023 роки за робочими проектами ліквідації шахт Гігант, Саксагань та Першотравнева, з метою включення проекту до Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 04.08.2020 №340/1 надало повний пакет документів за запитом.

Як результат, на офіційному веб-сайті oblrada.dp.gov.ua Розділ «Офіційні документи – Рішення ДОР VII скликання» XXIV сесія Дніпропетровської обласної ради 07 серпня 2020 року опубліковано Рішення Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року. У Додатку 2 до вказаного рішення обласної ради «Орієнтовний фінансовий план 2021-2023 роки» Напряму 2.В. «Підвищення ефективності управління відходами» п. 8 «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервація ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів» включені обсяги фінансування за робочими проектами ліквідації ДП «КШЗ» на 2021-2023 роки всього в сумі 134915,0 тис. грн. (в тому числі обласний бюджет 2021 рік 46761,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2021 рік становить 27967 тис. грн., в тому числі – погашення заборгованості з податку на землю на 01.01.2021 року 21439 тис. грн. та прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2022 рік 44212,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2022 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2023 рік 43942,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2023 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.)).

27 серпня 2020 року на ДП «КШЗ» надійшов запит Дніпропетровської ОДА від 13.08.2020 №3-5126/0/261-20 (вхд.№351 від 27.08.2020) про надання інформації за робочими проектами ліквідації, з метою всебічного розгляду питання ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева», «РУ ім. Кірова» - копії наказів, висновків, витягів, звіту з реалізації заходів, перелік заходів та перелік поточних витрат.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 31.08.2020 №364 надало повний пакет документів за запитом.

ДП «КШЗ» з приводу оформлення та отримання фінансування за Рішенням Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року, направило до Дніпропетровської ОДА відповідний запит від 26.11.2020 року №509, від 09.03.2021 року №132 та від 10.03.2021 року №136.

Листом від 07.04.2021 року №3-2427/0/261-21 (вхд.№212 від 15.04.2021) Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації відповідно до листів ДП «КШЗ» від 10.03.2021 року №136 та 137, щодо проблем фінансування бюджетної програми..., повідомив: ...пропонуємо звернутися до

Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України з пропозицією розробки та затвердження відповідної цільової програми.

2. Звернення до Дніпропетровської обласної ради:

Звернення до Дніпропетровської обласної ради щодо відновлення фінансування та надання пільг з оплати земельного податку, проте згідно відповіді, до повноважень обласних рад не належать питання перегляду розміру плати за використання землі державної та комунальної власності, звернення щодо фінансування видатків, керуючись нормами ст.21 ЗУ «Про державні адміністрації», якими передбачено розроблення, подання на затвердження відповідній раді та забезпечення виконання регіональних екологічних програм саме державними адміністраціями, обласною радою перенаправлено до Дніпропетровської ОДА для розгляду.

Також, 11.12.2019 року, в рамках засідання постійної комісії обласної ради з питань екології та енергозбереження під головуванням Щокіна В.П. щодо ситуації, що склалася навколо скиду надлишків високомінералізованих шахтних вод Кривбасу було надано пояснювальну записку щодо необхідності внесення змін до п.3.пп.3.23.ПЕРЕЛІКУ завдань і заходів довгострокової програми по вирішенню екологічних проблем Кривбасу по поліпшенню стану навколишнього природного середовища на 2011-2022 роки (до Додатка 1 до додатка до рішення обласної ради від 29.04.2011 № 110-6/VI), по ДП «КШЗ» на 2020-2022 роки.

Від Управління екології виконкому Криворізької міської ради надійшов запит від 04.08.2020 вхд. №327 до ДП «КШЗ» щодо надання інформації стосовно прогнозних показників витрат на 2021 - 2023 роки за робочими проектами ліквідації шахт Гігант, Саксагань та Першотравнева, з метою включення проекту до Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 04.08.2020 №340/1 надало повний пакет документів за запитом.

Як результат, на офіційному веб-сайті oblrada.dp.gov.ua Розділ «Офіційні документи – Рішення ДОР VII скликання» XXIV сесія Дніпропетровської обласної ради 07 серпня 2020 року опубліковано Рішення Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року. У Додатку 2 до вказаного рішення обласної ради «Орієнтовний фінансовий план 2021-2023 роки» Напряму 2.В. «Підвищення ефективності управління відходами» п. 8 «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервація ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів» включені обсяги фінансування за робочими проектами ліквідації ДП «КШЗ» на 2021-2023 роки всього в сумі 134915,0 тис. грн. (в тому числі обласний бюджет 2021 рік 46761,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2021 рік становить 27967 тис. грн., в тому числі – погашення заборгованості з податку на землю на 01.01.2021 року 21439 тис. грн. та прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2022 рік 44212,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2022 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2023 рік 43942,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2023 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.)).

27 серпня 2020 року на ДП «КШЗ» надійшов запит Дніпропетровської ОДА від 13.08.2020 №3-5126/0/261-20 (вхд.№351 від 27.08.2020) про надання інформації за робочими проектами ліквідації, з метою всебічного розгляду питання ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева», «РУ ім. Кірова» - копії наказів, висновків, витягів, звіту з реалізації заходів, перелік заходів та перелік поточних витрат.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 31.08.2020 №364 надало повний пакет документів за запитом.

ДП «КШЗ» з приводу оформлення та отримання фінансування за Рішенням Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року, направило до Дніпропетровської ОДА відповідний запит від 26.11.2020 року №509, від 09.03.2021 року №132 та від 10.03.2021 року №136. Станом на теперішній час відповіді не отримано, та будь яких запитів на підприємство не надходило.

З приводу фінансування за робочими проектами ліквідації за Рішенням Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року ДП «КШЗ» направило запит від 10.03.2021 року №137 до Голови Дніпропетровської обласної ради. Листом від 05.04.2021 року № ВИХ-1092/0/2-21 (вхд.№202 від 13.04.2021) Дніпропетровська обласна рада розглянувши звернення ДП «КШЗ» повідомила: Згідно зі статтею 21 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» розроблення, подання на затвердження відповідній раді та забезпечення виконання регіональних екологічних програм належить до компетенції Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Відповідно до пункту 5 рішення Дніпропетровської обласної ради від 07 серпня 2020 року N 624-24/VII, яким затверджено Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 Року, координацію роботи щодо виконання цього рішення покладено на департамент економічного розвитку облдержадміністрації. Ураховуючи вищевикладене, згадане вище звернення направлено до Дніпропетровської обласної державної адміністрації для надання інформації щодо порушеного у зверненні питання. Про результати розгляду Ви будете додатково інформовані відповідним органом у передбачені законодавством строки.

Листом від 07.04.2021 року №3-2427/0/261-21 (вхд.№212 від 15.04.2021) Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації відповідно до листів ДП «КШЗ» від 10.03.2021 року №136 (до Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації) від 10.03.2021 року №137 (до Дніпропетровської обласної ради), щодо проблем фінансування бюджетної програми..., повідомив: ...пропонуємо звернутися до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України з пропозицією розробки та затвердження відповідної цільової програми.

Листом від 09.09.2021 року №455 ДП «КШЗ» звернулось до депутатів Дніпропетровської обласної ради VIII скликання, стосовно сприяння у вирішенні питання відновлення фінансування.

Також, на виконання Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Мінекономрозвитку 02.03.2015 № 205 (зі змінами), з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України «Про стан фінансово-господарської дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» від 29.11.2006 №1673 (зі змінами), ДП «КШЗ» при формуванні фінансового плану на 2023 рік отримано оперативну інформацію з офіційного веб-сайту Дніпропетровської обласної ради (oblrada.dp.gov.ua) Рішення Дніпропетровської обласної ради №624-24-VII від 07.08.2020 року є діючим на сьогоднішній день, та в зв'язку із неможливістю здійснювати фінансування з обласного бюджету за робочими проектами ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева» Рішенням Дніпропетровської обласної ради №141-8/VIII від 05.11.2021 року було направлено звернення депутатів Дніпропетровської обласної ради VIII скликання до Кабінету Міністрів України та Верховної ради України щодо вжиття невідкладних заходів у вирішенні питань стану техногенної частини земної кори Криворізького залізрудного басейну. На сьогоднішній день результати за даним зверненням Дніпропетровської обласної ради ДП «КШЗ» не відомі.

3. Звернення до Криворізької міської ради:

Звернення до Криворізької міської ради з питань надання пільг з оплати земельного податку та сприяння фінансуванню за Міської програмою вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на 2016-2025 роки. З боку Криворізької міської ради надано відповідь, що ст. 12 Податкового кодексу України не дозволяє встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів, до складу яких відноситься плата за землю. З питання фінансування Криворізька міська рада в черговий раз звернулася до Дніпропетровської ОДА та обласної ради.

Від Управління екології виконкому Криворізької міської ради надійшов запит від 04.08.2020 вхд. №327 до ДП «КШЗ» щодо надання інформації стосовно прогнозних показників витрат на 2021 - 2023 роки за робочими проектами ліквідації шахт Гігант, Саксагань та Першотравнева, з метою включення проекту до Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 04.08.2020 №340/1 надало повний пакет документів за запитом.

Як результат, на офіційному веб-сайті oblrada.dp.gov.ua Розділ «Офіційні документи – Рішення ДОР VII скликання» XXIV сесія Дніпропетровської обласної ради 07 серпня 2020 року опубліковано Рішення Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року. У Додатку 2 до вказаного рішення обласної ради «Орієнтовний фінансовий план 2021-2023 роки» Напряму 2.В. «Підвищення ефективності управління відходами» п. 8 «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервація ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів» включені обсяги фінансування за робочими проектами ліквідації ДП «КШЗ» на 2021-2023 роки всього в сумі 134915,0 тис. грн. (в тому числі обласний бюджет 2021 рік 46761,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2021 рік становить 27967 тис. грн., в тому числі – погашення заборгованості з податку на землю на 01.01.2021 року 21439 тис. грн. та прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2022 рік 44212,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2022 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.), 2023 рік 43942,0 тис. грн. (загальна сума податку на землю включена до кошторису на 2023 рік становить 6528 тис. грн., в тому числі – прогнозні поточні показники податку на землю за розрахунком 6528 тис. грн.)).

27 серпня 2020 року на ДП «КШЗ» надійшов запит Дніпропетровської ОДА від 13.08.2020 №3-5126/0/261-20 (вхд. №351 від 27.08.2020) про надання інформації за робочими проектами ліквідації, з метою всебічного розгляду питання ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева», «РУ ім. Кірова» - копії наказів, висновків, витягів, звіту з реалізації заходів, перелік заходів та перелік поточних витрат.

ДП «КШЗ» супровідним листом від 31.08.2020 №364 надало повний пакет документів за запитом.

ДП «КШЗ» з приводу оформлення та отримання фінансування за Рішенням Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року, направило до Дніпропетровської ОДА відповідний запит від 26.11.2020 року №509, від 09.03.2021 року №132 та від 10.03.2021 року №136. Станом на теперішній час відповіді не отримано, та будь яких запитів на підприємство не надходило.

ДП «КШЗ» направило запит від 10.03.2021 року №137 до Голови Дніпропетровської обласної ради щодо фінансування за робочими проектами ліквідації за Рішенням Дніпропетровської обласної ради «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року» №624-24/VII від 07.08.2020 року.

Станом на теперішній час відповіді не отримано, та будь яких запитів на підприємство не надходило.

З приводу викладеного, листом від 10.03.2021 року №135 ДП «КШЗ» звернулось до Криворізького міського голови щодо сприяння у вирішенні питання фінансування за робочими проектами ліквідації, що внесені до Плану Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021-2023 роки.

4. Звернення до Мінекономіки України:

На звернення до Мінекономіки України надійшли відповіді :

Щодо відновлення фінансування – дане питання, відповідно до Бюджетного кодексу України, відноситься до компетенції Дніпропетровської обласної адміністрації;

Щодо надання податкових пільг з земельного податку – дане питання не відноситься до повноважень міністерства;

За результатами розгляду звернень підприємства з боку Міністерства протягом 2018 - 2019 років було направлено до Антимонопольного комітету України Повідомлення про нову державну допомогу, на підставі якого розпочато розгляд справи про державну допомогу. Зазначене Повідомлення 2018 – 2019 років залишилось без виконання, з не відомих причин підприємству. Будь яких додаткових запитів як з боку Міністерства так і Антимонопольного комітету України щодо Повідомлення 2018 – 2019 років на ДП «КШЗ» не надходили.

Відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та з урахуванням вимог, встановлених розпорядженням Антимонопольного Комітету України від 04.03.2016 №2-рп «Про затвердження Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги», зареєстрованим в Мін'юсті 04.04.2016 за №501/28631, Мінекономіки листом від 05.06.2020 № 2143-09/35186-08 (вхд. №273 від 18.06.2020) надіслало запит на ДП «КШЗ» щодо надання повідомлення про нову Державну Допомогу стосовно фінансування з державного бюджету проектів з ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева» та поточних витрат, виключно із заборгованості з податку на землю, державного підприємства «Кривбасшахтозакриття».

ДП «КШЗ» супровідним листом від 18.06.2020 №278 надало до Мінекономіки України Повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу станом на 18.06.2020 року (Додаток 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги (пункт 4 розділу IV). Протягом червня – вересня 2020 року Антимонопольним Комітетом України розглядалось зазначене Повідомлення ДП «КШЗ». 05 жовтня 2020 року на електронну адресу підприємства надійшов запит Мінекономіки щодо внесення деяких коригувань з урахуванням зауважень та пропозицій Антимонопольного Комітету України до Повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу станом на 18.06.2020 року по ДП «КШЗ» (Додаток 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги (пункт 4 розділу IV), відповідно, 08 жовтня 2020 року ДП «КШЗ» надано до Мінекономіки виправлене Повідомлення з урахуванням зауважень та пропозицій Антимонопольного Комітету України. Станом на 31.12.2020 року питання залишилось не вирішеним.

12 березня 2021 року на електронну адресу ДП «КШЗ» надійшов запит Мінекономіки України щодо коригування суми заборгованості з податку на землю станом на 01.04.2021 року, та інших документів Додатку 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги (пункт 4 розділу IV), з ціллю направлення на розгляд Антимонопольним Комітетом України у 2021 році. ДП «КШЗ» в термін до 31.03.2021 року надало відповідний пакет документів. На теперішній час питання на розгляді.

Листом від 30.06.2021 року № 25/І-17/13499-21 (вхд.№331 від 08.07.2021) Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянувши звернення ДП «КШЗ»

повідомило: Міністерство підтримує пропозицію Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» щодо відновлення фінансування бюджетної програми «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди», але відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. У 2014 році бюджетна програма «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди» (КПКВК 1201470) була закріплена за Міністерством економічного розвитку і торгівлі України. Ураховуючи вищевикладене, у разі розроблення Міністерством економіки України нормативно – правового акта, міністерство в межах компетенції долучиться до розгляду та опрацювання акта.

Враховуючи відповідь Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, ДП «КШЗ» листом від 17.08.2021 року №421 звернулось до Мінекономіки України, стосовно визначення правового регулювання даного питання на рівні уповноважених органів.

Також, 30.08.2021 року Мінекономіки України було проведено нараду з розгляду поточних питань діяльності суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Мінекономіки.

За результатами проведеної наради було вирішено ДП «КШЗ» звернутись до ДПС України з приводу розгляду питання списання податкової заборгованості з податку на землю за 2015 – 2017 роки (п.3 Протоколу від 30.08.2021 наради Мінекономіки України). ДП «КШЗ» надіслало відповідний запит до ДПС України (лист від 14.09.2021 №470), про що повідомило Мінекономіки України (лист від 29.09.2021 №494) в термін, встановлений за Протоколом, до 01 жовтня 2021 року.

20 жовтня поточного року на адресу ДП «КШЗ» надійшла відповідь ГУ ДПС у Дніпропетровській області (лист №75336/6/04-36-13-08-17 від 12.10.2021, зареєстрований на ДП «КШЗ» 20.10.2021 року вхд. №473-01/01/02) щодо списання податкової заборгованості по земельному податку, повідомлено наступне:

Визнання податкового боргу безнадійним та його списання здійснюється за умов вжиття всіх передбачених заходів з дотримання вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс), Порядку 577, в тому числі виконання податковим керуючим функцій і повноважень щодо продажу майна, яке перебуває в податковій заставі, та стягнення коштів, та у разі підтвердження належними документами відсутності джерел та відповідно неможливості погашення цього боргу, а також за наявності підстав вважати, що у майбутньому платник не відновить господарську активність та фінансову спроможність. Відповідно до пункту 102.4 статті 102 Кодексу, у разі якщо платіж стягується за рішенням суду, строки стягнення встановлюються до повного погашення такого платежу. Дніпропетровським окружним адміністративним судом винесено постанови якими адміністративні позови ГУ ДПС у Дніпропетровській області про стягнення заборгованості с ДП «КШЗ» задоволено по справам №804/7924/16 від 28.11.2017 (період виникнення податкового боргу 30.06.2016-30.10.2016), №804/486/17 від 06.02.2017 (період виникнення податкового боргу 30.11.2016-31.12.2016), №804/3137/17 від 14.09.2017 (період виникнення податкового боргу 30.01.2017-30.03.2017), №160/801/19 від 21.03.2019 (період виникнення податкового боргу 30.11.2017-30.04.2018) на загальну суму 5136,9 тис. грн.

Рішення суду виконується шляхом направлення інкасових доручень на рахунки боржника відкриті у банківських установах. Таким чином, у ГУ ДПС у Дніпропетровській області відсутні підстави щодо списання податкової заборгованості по земельному податку, яка виникла 2015-2017 роках.

03 грудня 2021 року ДП «КШЗ» вимушене було звернутись до Міністра Мінекономіки України (лист від 03.12.2021 року №635-01/01/02) щодо вимушеної зупинки діяльності підприємства, так, як, станом на 01.12.2021 року підприємство має податковий борг з земельного податку у розмірі 25456977,57 грн. виключно внаслідок відсутності фінансування за робочими проектами ліквідації протягом 2015- 2021 років, який ДП «КШЗ» не тільки не має можливості погасити, а й який постійно збільшується у зв'язку з нарахуванням податковим органом пені та штрафних санкцій за несвоєчасну сплату, як наслідок за заявою ГУ ДПС у Дніпропетровській області від 24.11.2021 №38524/5/04-36-13-08-16 до Центрально-міського відділу ДВС у місті Кривому Розі «Про примусове виконання рішення із стягнення податкового боргу» державним виконавцем відкрито виконавчі дії з винесення постанови про арешт коштів боржника в загальній сумі 7061498,92 грн. з основного розрахункового рахунку ДП «КШЗ».

Повідомленням Мінекономіки України від 22.12.2021 №2821-09/60280-08 було запрошено ДП «КШЗ» на нараду 29.12.2021 року з обговорення питань стосовно діяльності ДП «КШЗ».

Підготовчу інформацію з приводу проблемних питань підприємства та можливі шляхи їх вирішення надані ДП «КШЗ» до Мінекономіки України 28.12.2021 року.

Третій апеляційний адміністративний суд, постановою від 25 січня 2022 року у справі №160/17332/20 визнав виконавчий лист, виданий 12.11.2021р. Дніпропетровським окружним адміністративним судом у справі № 160/17332/20 про стягнення з Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» на користь держави (стягував - Головне управління ДПС у Дніпропетровській області) податкового боргу у сумі 6419299,91 грн. – таким, що не підлягає виконанню. Таким чином, з 28.01.2022 року арешт з рахунку ДП «КШЗ» знято, але питання погашення податкового боргу з податку на землю не вирішено по теперішній час.

5. Звернення до Міністерства фінансів України:

На звернення до Міністерства фінансів України щодо відновлення фінансування ДП «КШЗ» отримано відповідь, в якій зазначається, що фінансування екологічних програм віднесено до повноважень Дніпропетровської ОДА.

6. Звернення до Дніпропетровської регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій:

Звернення до Дніпропетровської регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій з питання проведення невідкладних дій щодо запобігання загрози припинення підприємством відкачки шахтних вод, яка виникає у зв'язку з відсутністю фінансування, яке унеможливорює утримання у безпечному режимі експлуатацію ставка – накопичувача шахтних вод (балки Свистунова), з оперативної інформації отриманої ДП «КШЗ», розглянуто та направлено у відповідні уповноважені органи.

7. Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування:

24.10.2019 року, в рамках виїзного засідання Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування Державне підприємство «Кривбасшахтозакриття» підготувало та надало Голові Комітету Верховної Ради України ІХ скликання з питань екологічної політики та природокористування Бондаренко О.В. інформацію щодо екологічних питань, які виникли на підприємстві, зокрема питання відсутності фінансування та його наслідків.

Відповідно до п.3 Протоколу наради, складеного за результатами виїзного засідання директору департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації Стрільцю Р.О. було надано доручення опрацювати та узагальнити короткострокові плани підприємств щодо виконання у 2020-2021 роках заходів Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на

2016 -2025 роки, затвердженої рішенням сесії обласної ради від 21.10.2019 № 680-34-VI (із змінами) та до 27 грудня 2019 опрацювати та узагальнити пропозиції підприємств щодо виконання заходів Програми. Проте інформація про включення Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» до зазначеної програми відсутня.

На виконання рішення Комітету від 05.11.2019 №11/2 «Про схвалення рекомендацій виїзного засідання Комітету на тему: «Екологічний стан Кривбасу: проблеми та шляхи їх вирішення» Дніпропетровська ОДА звернулась до Комітету з проханням актуалізувати питання прийняття на законодавчому рівні «Державної програми дослідження стану Криворізького залізрудного басейну для запобігання виникненню на його території надзвичайних ситуацій та катастроф техногенного характеру» та розглянути можливість виділення коштів з Державного бюджету України в 2020 році на проведення досліджень небезпечних техногенних та природних процесів, зумовлених діяльністю гірничо-металургійних підприємств Криворізького басейну.

Враховуючи викладене, ДП «КШЗ» листом від 23.03.2020 року №148 звернулось до Голови Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування, щодо сприяння у вирішенні питання фінансування на законодавчому рівні.

Листом від 04.06.2020 року № 04-15/12-2020/67574 (вхд.№279 від 22.06.2020) Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування розглянувши звернення ДП «КШЗ» повідомив: Відповідно до Закону України «Про комітети Верховної Ради України» звернення ДП «КШЗ» (лист від 23.03.2020 року №148) надіслане до Міністерства енергетики України, Міністерства фінансів України, Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Дніпропетровської обласної ради, Криворізької міської ради з проханням розглянути по суті порушеного питання та про результати розгляду проінформувати Комітет та ДП «КШЗ».

Листом від 11.03.2021 року №06050-06-2/7783 (вхд.№208 від 15.04.2021) Міністерство фінансів України відповідно до листа Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування від 04.06.2020 року № 04-15/12-2020/67574 (зареєстровано в Мінфіні 02.03.2021 р.) розглянуло звернення ДП «КШЗ», щодо проблем фінансування бюджетної програми..., повідомило: Відповідно до пункту 7 частини першої статті 90 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) до видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів належать видатки на програми природоохоронних заходів місцевого значення, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервації ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів. Крим того, згідно з пунктом 13 частини першої статті 91 Кодексу фінансування програми природоохоронних заходів місцевого значення може здійснюватися з усіх місцевих бюджетів. Слід зазначити, що кошти місцевих фондів навколишнього природного середовища можуть використовуватися тільки для фінансового забезпечення здійснення природоохоронних та ресурсозберігаючих заходів, ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також заходів для зниження забруднення навколишнього природного середовища та дотримання екологічних нормативів і нормативів екологічної безпеки, для зниження впливу забруднення навколишнього природного середовища на здоров'я населення. Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147. Таким чином, відповідне питання має розглядатись відповідно до чинного законодавства.

8. Звернення до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України:

Враховуючи, те, що необхідні заходи, передбачені на теперішній час бюджетною програмою, та внесені до Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року та Плану реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021-2023 роки не фінансуються та не виконуються навіть частково.

Положення статті 31 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» регламентує, що структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій підзвітні та підконтрольні відповідним міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади. Відповідно до п.2. Положення про Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (нова редакція) Департамент підзвітний та підконтрольний Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України.

Положенням про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (надалі – Міндовкілля), що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614 регламентовано, що Міндовкілля є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує, зокрема, формування та реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки. Пунктом 12 частини 4 ст.1 Положення передбачено, що Міндовкілля координує діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади з питань, що належать до компетенції Міндовкілля.

На підставі викладеного, з метою вирішення питання фінансування у рамках норм Бюджетного кодексу, ДП «КШЗ» у травні 2021 року звернулося до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, оскільки звернення Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» до Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Дніпропетровської обласної ради, Мінекономіки України, Міністерства фінансів України, Криворізької міської ради, Дніпропетровської регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій з 2015 року по 1 квартал 2021 року не призвели до позитивного результату та не визначили шляху вирішення виконання та фінансування бюджетної програми «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди».

Листом від 30.06.2021 року № 25/І-17/13499-21 (вхд.№331 від 08.07.2021) Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянувши звернення ДП «КШЗ» повідомило: Міністерство підтримує пропозицію Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» щодо відновлення фінансування бюджетної програми «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди», але відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. У 2014 році бюджетна програма «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди» (КПКВК 1201470) була закріплена за Міністерством економічного розвитку і торгівлі України. Ураховуючи вищевикладене, у разі розроблення Міністерством економіки України нормативно – правового акта, міністерство в межах компетенції долучиться до розгляду та опрацювання акта.

9. ГУ ДПС у Дніпропетровській області:

З початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну (з 24.02.2022 року) взагалі унеможливується фінансування бюджетної програми «Реструктуризація та ліквідація об'єктів підприємств гірничої хімії і здійснення невідкладних природоохоронних заходів в зоні їх діяльності, а також реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди» з ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева» та РУ ім. Кірова державному підприємству «Кривбасшахтозакриття».

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 252 «Про деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» надано право виконавчим комітетам відповідним комітетам місцевих рад, місцевих державних адміністрацій, військовим цивільним адміністраціям або військовим адміністраціям приймати рішення про внесення змін до рішень про місцеві бюджети; здійснювати без погодження відповідною комісією місцевої ради передачу бюджетних призначень від одного головного розпорядника бюджетних коштів до іншого, перерозподіл видатків бюджету, збільшення видатків розвитку за рахунок зменшення інших видатків за бюджетною програмою; здійснювати управління коштами місцевих бюджетів без оприлюднення нормативно – правових актів та інших документів, які застосовуються під час бюджетного процесу. Відповідно до п.4 даної Постанови Державна казначейська служба забезпечує розрахунково – касове обслуговування місцевих бюджетів та складення звітності про виконання місцевих бюджетів із застосуванням електронних носіїв під час обміну інформацією та з урахуванням положень постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Відповідно до п. 5 Переліку документів, що підтверджують неможливість платника податків - юридичної особи, зокрема, щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, своєчасно виконати свій податковий обов'язок, у тому числі обов'язок податкового агента є документи, що підтверджують відсутність коштів на банківських рахунках платника податків (виписка з рахунків клієнта банку на дату подання до банку розрахункового документа на сплату податків).

02.09.2022 набрав чинності Наказ Міністерства фінансів України від 29.07.2022 року № 225 «Про затвердження Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 Розділу XX «ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ» Податкового кодексу України та Переліків документів на підтвердження (надалі – Порядок), відповідно до якого підставами неможливості виконання платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами податкових обов'язків (у тому числі обов'язків податкових агентів), є, зокрема, обставини непереборної сили (форс-мажорні обставини), підтверджені документально.

Як вже було зазначено, бюджетна програма, виконавцем якої є ДП «КШЗ», відповідно до чинного законодавства, має фінансуватись за рахунок обласного бюджету, відповідна інформація щодо відкриття/закриття рахунків, стану рахунків, а також наявності чи відсутності грошових коштів на них не знаходиться в розпорядженні платника податків. З огляду на це, з боку підприємства були направлені запити до Державної казначейської служби України (лист ДП «КШЗ» від 19.09.2022 №616/01-03 та №617/01-03), Головного управління державної казначейської служби у Дніпропетровській області (лист ДП «КШЗ» від 19.09.2022 №618/01-03 та №619/01-03), Управління державної казначейської служби у м. Кривому Розі Дніпропетровської області (лист ДП «КШЗ» від 19.09.2022 №620/01-03 та №621/01-03) про надання інформації щодо відкриття рахунків в органах казначейства за період з 01.01.2022 по 19.09.2022 року для здійснення фінансування державного, обласного та місцевого бюджетів ДП «Кривбасшахтозакриття».

На адресу підприємства надійшли відповіді Державної казначейської служби України (лист від 27.09.2022 №09-06-06/11886), Головного управління державної казначейської служби у Дніпропетровській області (лист від 03.10.2022 №04-06-06/12168), Управління державної казначейської служби у м. Кривому Розі Дніпропетровської області (лист від 28.09.2022 №01-06-06/1188), якими підтверджується відсутність фінансування ДП «КШЗ» з державного, обласного та місцевого бюджетів за період з 01.01.2015 по 19.09.2022 року.

ДП «КШЗ» листом від 23.09.2022 №628/01-08 та від 29.09.2022 №645/01-08 довело до відома Головне управління Державної податкової служби у Дніпропетровській області про неможливість виконати податкові зобов'язання по сплаті земельного податку з 01.01.2022 року до усунення обставин, які спричинили відсутність бюджетного фінансування, для подальшого прийняття рішення про неможливість своєчасного виконання ДП «КШЗ» податкового обов'язку, не застосовувати відповідальність, передбачену Податковим кодексом або іншим законодавством, контроль за яким покладено на контролюючі органи, за його невиконання/несвоєчасне виконання. 27.10.2022 року на адресу підприємства надійшло від ГУ ДПС у Дніпропетровській області РІШЕННЯ щодо можливості чи неможливості своєчасного виконання платником податків свого податкового обов'язку №55573/6/04-36-04-04-12 від 17.10.2022 року, яким повідомлено підприємство про відсутність обставин непереборної сили (форс-мажорні обставини), які підтверджені документально, та серед закріпленого переліку підстав щодо неможливості виконання податкових обов'язків відсутня така підстава, як неплатоспроможність платника податків (п. 1 розділу II Порядку №225).

ДП «КШЗ» протягом 2015 – 2022 років, відсутнє в будь якій мережі, як обласного так і державного бюджетів, із статусом – одержувач бюджетних коштів, рахунки в органах казначейства не відкривались, фінансування з державного та місцевих бюджетів підприємству не надходило, відповідно з 01.01.2015 по теперішні час фінансування робіт за робочими проектами не здійснювалось.

Згідно Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64 «Про введення воєнного стану в Україні» з 24 лютого 2022 року по всій Україні введено воєнний стан.

Наша країна у стані війни. Сьогодні у інформаційному просторі багато джерел та сповіщень, деякі сайти органів державної влади тимчасово працюють з великими перебоями та не мають можливості надавати актуальну інформацію.

Враховуючи викладене, на сьогодні, не з вини ДП «КШЗ», будь які звернення ДП «КШЗ» з приводу відновлення фінансування за робочими проектами ліквідації – будуть не доречні.

Після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни, ДП «КШЗ» буде відновлено питання щодо фінансування за робочими проектами ліквідації.

Так, за період 2015-2022 років фактичні поточні витрати за робочими проектами ліквідації, по ДП «КШЗ», частково відшкодовані за рахунок коштів отриманих від господарської діяльності в загальній сумі 15179734,13 грн. за рахунок коштів отриманих від господарської діяльності, а саме: з метою запобігання соціальної напруги на підприємстві в повному обсязі виплачено заробітну платню в сумі 9735778,39 грн. працівникам підприємства залучених до виконання робочих проектів ліквідації (оплата праці з нарахуваннями), заборгованість з оплати праці з нарахуваннями взагалі по підприємству відсутня; погашені витрати в повному обсязі з виконання робіт по тимчасовому перекриттю ствола шахти «Об'єднана» в сумі 43668,00 грн.; частково відшкодовані в загальній сумі 5400287,74 грн. витрати з податку на землю, з будівництва ставків-відстійників з підвідними та відвідними трубопроводами (податок на землю, електроенергія), інші витрати (матеріали, тощо).

З огляду на зазначені обставини, враховуючи відсутність будь-якого фінансування як з обласного так і державного бюджетів (в т.ч. на податок на землю, оплату праці тощо) ДП «КШЗ» перебуває у най критичному фінансовому становищі, яке виражається в неповному та несвоєчасному виконанні грошових зобов'язань перед бюджетами в тому числі. Так, станом на 01.01.2023 року підприємство має податковий борг з земельного податку у розмірі 33718394,31 грн. (виключно внаслідок відсутності фінансування за бюджетною програмою протягом 2015-2022 років), який ДП «КШЗ» не тільки не має можливості погасити, а й який постійно збільшується у зв'язку з нарахуванням податковим органом пені та штрафних санкцій за несвоєчасну сплату.

Даний фактор ризику є незалежним від ДП «КШЗ», проте безпосередньо впливає на діяльність та фінансові результати підприємства.

Враховуючи викладене, при своєчасному та в повному обсязі виконанні скиду шахтних вод, передбаченого Регламентами, при наявності фінансування за робочими проектами ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева» на сплату податку на землю ДП «КШЗ» мало би 5-й ранг ризику - низький рівень ризику.

Директор ДП «КШЗ» Віталій БЄЛІК

Головний інженер Михайло ТИЩЕНКО

Начальник економічного відділу Наталя МАНЕЛЮК

Головний бухгалтер Юлія НАЗАРЕНКО

Провідний юрисконсульт Оксана ІСКРУК